

STSJ de Castella-la Manxa de 24 de novembre de 2015, recurs 1773/2014

Recàrrec de prestacions per manca de mesures de seguretat: l'empresa li proporciona un ciclomotor sense dotar-li de casc ni proporcionar-li formació (accés al text de la sentència)

Un treballador **va patir un accident de trànsit** en una col·lisió amb el seu ciclomotor, facilitat per l'empresa. **No duia casc, el ciclomotor no tenia permís de circulació i tampoc disposava d'assegurança. Es va imposar un recàrrec de prestacions del 30 %.**

El TSJ ratifica l'aplicació d'aquest recàrrec, sobre la base dels arguments següents:

- L'art. 14.2 de la *Ley 31/1995, de 8 de noviembre, de Prevención de Riesgos Laborales*, estableix que **l'empresari ha de garantir la seguretat i la salut dels treballadors al seu servei en tots els aspectes relacionats amb el treball**. Així mateix, el seu apartat 5è assenyala que **l'efectivitat de les mesures preventives ha de preveure fins i tot les distraccions o imprudències no temeràries que pogués cometre el treballador**. I l'art. 17.1 disposa que l'empresari ha d'adoptar les mesures necessàries amb la finalitat que els equips siguin adequats per al treball que s'ha de realitzar i convenientment adaptats a aquest efecte, de manera que garanteixin la seguretat i salut dels treballadors.
- **Unes prescripcions semblants en matèria de seguretat apareixen recollides a l'art. 16 del Conveni 155 de l'OIT**, que imposa als ocupadors, en la mesura que sigui raonable i factible, l'obligació de garantir que els llocs de treball, la maquinària, l'equip i les operacions que estiguin sota el seu control siguin segurs i no comportin cap risc per a la salut i seguretat dels treballadors. Així mateix, s'ha de tenir en compte el que disposa l'art. 40.2 de la *Constitución* i la Directiva 89/391/CEE.
- Com a conseqüència de l'anterior, la jurisprudència exigeix com a requisits determinants de la responsabilitat empresarial en l'accident de treball, els següents: 1) que l'empresa hagi comès alguna infracció consistent en l'incompliment d'alguna mesura de seguretat general o especial, afegint que ja que no és factible que el legislador concreti la variadíssima gamma dels mecanismes davant la impossibilitat de seguir el ritme de creació de noves maquinàries, **n'hi haurà prou amb que es vulnerin les normes genèriques o obligacions de seguretat, en el sentit de manca de diligència d'un prudent ocupador** (STS de 26 de març de 1999); 2) que s'acrediti la causació d'un dany efectiu en la persona del treballador; i, 3) que existeixi una relació de causalitat entre la infracció i el resultat danyós, connexió que pot trencar-se quan la infracció és imputable al propi interessat (STS de 6 de maig de 1998).
- És cert que, **en singulars ocasions, la conducta del treballador accidentat pot determinar no només la graduació de la responsabilitat de l'ocupador sinó també, fins i tot, la seva exoneració** (STS de 16 de gener de 2006). **Però en aquest cas, la conducta del treballador no reuneix caràcter temerari, que de concórrer afectaria la mateixa existència de l'accident de treball i, per tant, el recàrrec de prestacions**. La imprudència professional o excés de confiança en l'execució del treball no té, en aquest supòsit, l'entitat suficient per excloure totalment o alterar la imputació de la infracció a l'empresa, que és la que està obligada a garantir als seus treballadors una protecció eficaç, i convé ressaltar que fins i tot la *Ley 31/1995, de 8 de noviembre, de Prevención de Riesgos Laborales*, disposa que l'efectivitat de les mesures preventives haurà de preveure la distracció o

imprudència no temeràries que pogués cometre el treballador.

- **En aquest cas hi ha responsabilitat empresarial** ja que el treballador va utilitzar el ciclomotor que li va facilitar l'empresa, no tenia permís de conduir, el ciclomotor no disposava ni de permís de circulació ni d'assegurança, l'empresa no li va facilitar un casc (manca de mitjans de protecció col·lectiva o individual) i tampoc formació per al lloc de treball, ni es va elaborar un pla de formació. I, en definitiva, l'empresa tampoc va advertir el treballador sobre els riscos de la conducció sense els permisos administratius ni consta que s'assegurés dels seus coneixements per a la conducció ni de l'estat o condicions del ciclomotor. També es valora que una part important de les lesions del treballador es van produir al cap.